

Jura, Natur og vandmiljø

Hvilken praksis gælder for grødeskæring af offentlige vandløb?

Selvom grødeskæring bliver opfattet som en naturlig vedligeholdelsesforanstaltning, er retten til at skære grøde begrænset. Her får du information om, hvornår der må foretages grødeskæring.

Viden om

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i en række sager truffet afgørelse om vandløbsmyndighedernes vedligeholdelse af offentlige vandløb, herunder overholdelse af den regulativmæssige grødeskæring.

Ifølge lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25/11/2019 om vandløb (Vandløbsloven), skal offentlige vandløb vedligeholdes i sådant omfang, at dets skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres, medmindre andet er fastsat i regulativet, se Vandløbsloven § 27, stk. 1. Vedligeholdelsespligten påhviler vandløbsmyndigheden, se Vandløbsloven § 31, stk. 1, som selv fastsætter det nærmere indhold af pligten i det enkelte vandløbs regulativ, se Vandløbsloven § 12, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i afgørelse NMK-43-00617, at grødeskæring er en af de metoder, som anvendes til vedligeholdelse af vandløbets vandføringsevne. Metoden indebærer, at man skærer en del af grøden væk med henblik på at reducere planternes strømningssmodstand.

[Se Miljøstyrelsens Vejledning om grødeskæring i danske vandløb, vejledning nr. 25, december 2017.](#)

Formålet er at sikre vandafledningen, som det tilstræbes efter Vandløbslovens § 1, stk. 1. I praksis ses disse afvandingsinteresser ofte at være modstridende med de miljøinteresser, som beskyttes efter Vandløbslovens § 1, stk. 2. Denne form for interessekonflikter gør området for grødeskæring omtvistet, hvor vandløbsmyndigheden ved fastlæggelsen af vedligeholdelsesomfanget må foretage en interesseafvejning.

Regulativmæssige krav er bindende

Miljø- og Fødevareklagenævnet fremhæver i afgørelse 18/09944, at de krav, som er fastsat i det enkelte vandløbsregulativ, er bindende for den relevante vandløbsmyndighed. Det forhold medfører, at kravene ikke kan fraviges, uanset det sker efter en konkret vurdering af hensyn til den miljømæssige målsætning.

[Se afgørelse NMK-43-00481.](#)

Det er efter administrativ praksis påkrævet, at vandløbsmyndigheden kan dokumentere, at den har iagttaget de regulativfastsatte krav for grødeskæring. I tilfælde af, at vandløbsmyndigheden ikke kan leve op til det krav, vil Miljø- og Fødevareklagenævnet kunne ophæve eller ændre den påklagede afgørelse, som det er set i afgørelse 19/00351 og afgørelse 18/09944.

De anførte påklagede afgørelser var truffet af de respektive vandløbsmyndigheder, og bestod af myndighedens svar på en række klagepunkter vedrørende vedligeholdelse, som klager havde fremsat og bedt vandløbsmyndigheden om at tage stilling til.

I den sidstnævnte afgørelse bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet i øvrigt, at en grødeskæring foretaget uden for den i regulativet fastlagte periode ikke kan rette op på, at vedligeholdelsen ikke er sket i overensstemmelse med regulativet.

I modsat retning fandt Miljø- og Fødevareklagenævnet i afgørelse NMK-43-00331, at de fremsendte registreringskemaer tilstrækkeligt dokumenterede, at grødeskæringen var korrekt foretaget. Derfor blev klagerne om fremsendte fotos ikke tillagt afgørende vægt.

Ekstraordinær grødeskæring efter behov

Et vandløbsregulativ kan i sine krav for vedligeholdelse af vandløbet give vandløbsmyndigheden mulighed for at foretage ekstraordinære grødeskæringer. Den mulighed er blandt andet hjemlet i "Fællesregulativ for kommunevandløb i Århus Kommune", som i afsnit 1.7 foreskriver, at ekstraordinære grødeskæringer kan iværksættes, hvor der skønnes at være et behov for supplerende vedligeholdelse. Denne metode til at vurdere, hvornår ekstraordinær grødeskæring er nødvendig, kaldes også "behovsmetoden".

I afgørelse NMK-43-00617 bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at det førnævnte regulativ giver en ret, men ikke en pligt, til at foretage ekstraordinær grødeskæring. Nævnet afviste på det grundlag, at en manglende iværksættelse af ekstraordinær grødeskæring var regulativstridig. Nævnet bemærker i den lignende afgørelse NMK-43-00120, at "behovsmetoden" er baseret på skøn, og derfor er en objektiv måling ikke mulig.

Ekstraordinær grødeskæring kan være betinget af en dispensation

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i afgørelse 20/12190 og afgørelse 18/05717 m.fl., at det forhold, at ekstraordinær grødeskæring er tilladt efter vandløbsregulativet, ikke i sig selv medfører, at arbejdet betragtes som sædvanlig vedligeholdelse efter § 3 lovbekendtgørelse nr. 240 af 13/03/2019 (naturbeskyttelsesloven).

Det indebærer, at udførelse af en regulativmæssig ekstraordinær grødeskæring kan være betinget af en dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2. Hertil fremhæver nævnet, at foranstaltninger, som er fastsat eller gennemført efter vandløbsloven, skal tage hensyn til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som er fastsat i anden lovgivning.

I forbindelse med overholdelse af de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten henviser Miljø- og Fødevareklagenævnet i en række afgørelser, herunder afgørelse 18/05480 og afgørelse 18/09220, til Miljøstyrelsens vejledning om grødeskæring. Miljø- og Fødevareklagenævnet har samtidig i afgørelse NMK-43-00264 afvist, at ophør af grødeskæring vil medføre dårligere vandkvalitet, mens det af NOK nr. 274 fremgår, at Naturklagenævnet afslog periodevis grødeskæring af et § 3-beskyttet vandløb, idet jordbrugs- eller anden økonomisk interesse ikke kan begrunde en dispensation.

[Se Miljøstyrelsens Vejledning om grødeskæring i danske vandløb, vejledning nr. 25, december 2017.](#)

Grødeskæringens grænser

Såvel muligheden for som omfanget af grødeskæring er på det foreliggende grundlag betinget af en række forhold. Praxis indikerer, at grødeskæringen skal foretages udførligt efter regulativet, herunder at vandløbsmyndigheden kun kan foretage subjektive skøn for vedligeholdelsen, hvis det er hjemlet i regulativet. Hvis du fortsat er i tvivl om, hvornår der må foretages grødeskæring, bør du kontakte dit lokale DLBR-rådgivningscenter.

Emneord

Forvaltningsret

Vandløb

Vandløb (miljøret)

Publiceret: 25. november 2021

Opdateret: 25. november 2021

Vil du vide mere?

Stefanie Sommer Abild

Specialkonsulent

SEGES

stsa@lf.dk

Kristine Bjørnshauge

Studentemedhjælper

SEGES

krib@lf.dk

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

